

НАРЕДБА за категоризиране на труда при пенсиониране (Загл. изм. - ДВ, бр. 114 от 1999 г.)

Приета с ПМС № 235 от 20.10.1998 г., обн., ДВ, бр. 123 от 23.10.1998 г., в сила от 1.01.2000 г., изм. и доп., бр. 114 от 30.12.1999 г., доп., бр. 79 от 29.09.2000 г., в сила от 1.01.2000 г., изм. и доп., бр. 64 от 20.07.2001 г., изм., бр. 13 от 11.02.2011 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2013 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 11/98 г., стр. 210; кн. 8/2001 г., стр. 183

Библиотека закони - АПИС, т. 11, р. 4, № 740а

Раздел I

Първа категория труд

Чл. 1. От първа категория при пенсиониране е трудът на:

1. работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на участък включително, заети на работа под земята в подземните рудници, подземните геологопроучвателни и хидротехнически обекти, тунелното и подземното минно строителство;

2. минни спасители до ръководител на минноспасителна служба (пункт) включително;

3. водолази и работещи в кесони;

4. пилот, щурман, радист, борден инженер (механик), парашутист, стюардеса (стюард) и борден съпроводител, работещи във въздухоплаването;

5. (нова - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) работници, специалисти и ръководни служители в атомна електроцентрала, които:

а) са пряко заети с експлоатацията и ремонта на съоръженията в I контур;

б) извършват събиране, преработване и погребване на радиоактивни отпадъци и отработено ядрено гориво;

6. (нова - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) дефектоскописти, дозиметристи и работници по дезактивация в I контур в атомна електроцентрала;

7. (нова - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) работници в металургията: доменчици, конверторчици, агломератчици, шихтовчици, електропещари и пещари, разливачи на черни и цветни метали и техните сплави, машинисти на машини за непрекъснато леене;

8. (нова - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) екипажи на кораби, специализирани за превоз на химически вещества, нефтопродукти и въглища;

9. (нова - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) работещи в машинното отделение на плавателни съдове от морския флот (без тези в крайбрежния флот).

Раздел II

Втора категория труд

Чл. 2. От втора категория при пенсиониране е трудът на:

1. инженерно-технически специалисти и ръководни служители, заети на работа под земята (без включените в раздел първи), както следва:

а) до ръководител на рудник включително;

б) (изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2013 г.) до ръководител на подземен обект включително: геологопроучвателен, тунелен и минностроителен;

1а. (нова - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2013 г.) работници и инженерно-технически специалисти, заети на работа под земята в подземните хидротехнически обекти, без включените в раздел I;

2. работници, заети на работа под земята, от състава на рудничното ръководство;

3. работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до началник на участък включително от рудници и кариери за открит добив на полезни изкопаеми;

4. (доп. - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на цех включително при производството, леенето и пластичната обработка на металите без включените в чл. 1, т. 7;

5. работници от вътрешнозаводския транспорт, обслужващ цеховете, посочени в т. 4;

6. работници, извършващи:

а) ремонт на металургични пещи;

б) горещ ремонт на промишлени пещи;

в) (нова - ДВ, бр. 79 от 2000 г., изм., бр. 64 от 2001 г.) обслужване, профилактика и ремонти на работно оборудване, технологични процеси и работни места в цеховете и участъците, обхванати в т. 3, 4, 10, 15, 19 и 27, за

времето, през което работят в тях;

7. работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на смяна включително, заети в цехове, участъци и отделения за преработка на олово за акумулатори и оловни батерии;

8. заливачи на лагери с олово и оловни смеси със съдържание на олово над 40 на сто;

9. работници, непосредствено обслужващи цианови, хромови и оловни вани;

10. работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на цех включително, заети непосредствено във:

а) производството на: хлор и хлорни производни (включително избелващи препарати); хлорна вар; натриева основа; соди; сярна киселина; фосфорна киселина; азотна киселина; амоняк; серовъглерод; азотни и фосфорни торове; карбамид; катализатори за торовите, органичните производства и нефтопреработването; пигменти и багрила; синтетични багрила; анилин; нитробензол; диметилсулфат; карбамидформалдехидна смола; антипиретици; натриев триполифосфат; дикалциев сулфат; фосфорни соли; амониев нитрит; нейногенни повърхностноактивни вещества; метилметакрилат; капролактан; циклохексанон; изкуствени влакна; пестициди; външни и пневматични гуми и ремъци;

б) дозиране на твърди суровини за производство на лакове, бои и каучукови смеси; подготвително-смесителни производства на базата на поливинилхлорид; химическа очистка и регенерация на антибиотици; сушене и мелене на фосфорит; изготвяне на лепила и импрегнационни разтвори на каучукова основа;

в) първична преработка на нефт; вторична преработка на горива; органичен синтез на базата на химически продукти и нефтопродукти; получаване на: парафини, масла, ароматни въглеводороди, каучук, латекс и синтетични влакна;

г) цехове за антикорозионна защита и диафрагмена електролиза;

11. работници, заети непосредствено в производството на пиротехнически средства, взривни вещества, барути и в производството, ремонта и унищожаването на боеприпаси;

12. (доп. - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) работници, специалисти и ръководни служители, работещи постоянно в среда на йонизиращи лъчения без включените в чл. 1, т. 5 и 6;

13. работници, заети в производството на: азбест; азбестосъдържащи материали; шлакова, стъклена, мергелна и базалтова вата;

14. работници, изпълняващи изолации с материалите, посочени в т. 13;

15. работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на смяна включително, заети в производството на цимент, хидратна вар и доломит, включително и в пълначните отделения;

16. работници, заети в отделения и инсталации в затворени помещения, в които се извършват трошене и мелене на силикозоопасни рудни и нерудни изкопаеми и инертни материали;

17. вадачи, редачи и пешари на рингови пещи в промишленото производство на керамични, порцеланово-фаянсови и огнеупорни изделия;

18. пешари, шлосери на смяна и пълначи при производството на карбид;

19. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до началник на цех включително във фабрики за обогатяване на въглища и руди и в брикетни фабрики;

20. локомотивни машинисти и помощник локомотивни машинисти:

а) от експлоатацията на Българските държавни железници;

б) заети в изграждането и ремонта на железния път;

21. машинисти и помощник-машинисти на подбивни и пресевни машини, свързани с изграждането и поддържането на железния път;

22. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2013 г.) работници и инженерно-технически специалисти, заети в експлоатацията на софийското метро;

23. шофьори на автобуси и тролейбуси и ватмани от вътрешноградския транспорт, работещи по график в градовете с население над 300 хил. души, с над 40 места в превозното средство;

24. шофьори на автобуси и тролейбуси (извън тези по т. 23) от вътрешноградския транспорт, работещи по график, с над 60 места в превозното средство;

25. шофьори на товарни автомобили с товароподемност 12 и повече тона;

26. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) екипажи на кораби от морския и речния флот, без включените в чл. 1, т. 8 и 9, и тези от крайбрежния флот;

27. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на цех в ТЕЦ, работещи на твърдо гориво;

28. работници, изпълняващи работи в затворени съдове и в двойните дъна на плавателни съдове в корабостроенето и кораборемонта;

29. хелингисти и корпусници в корабостроенето и кораборемонта;

30. ръководител на полети в международни летища: лицензиран радарен и лицензиран процедурен;
31. работници от аварийно-ремонтните групи, обслужващи електропреносни линии и мрежи;
32. работници, специалисти и ръководни служители, обслужващи радиорелейни, телевизионни и УКВ честотни модуляции в станциите на връх Ботев и връх Ореляк;
33. работници по монтаж и поддръжка на антенно-мачтовата телекомуникационна техника с височина над 30 м;
34. работници по изграждане и поддръжка на инженерни съоръжения с височина над 50 м;
35. духачи с уста при производство на изделия от стъкло;
36. оператори на линии и топильори в производството на плоско стъкло;
37. оператори на автомати и линии за производство на изделия от стъкло;
38. работници, постоянно заети в цехове и звена за обработка на сурови кожи;
39. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до началник на цех включително, заети непосредствено в тъкачните цехове на текстилното производство; работници в багрилна кухня, в звена за печатане, багрене и облагородяване на тъкани;
40. работници, постоянно извършващи работа в хладилни помещения на хладилници за дълбоко замразяване при температура по-ниска от минус 10° С;
41. каналджии за текущо обслужване на подземни селищни канализационни системи и съоръжения за отпадни води;
42. (отм. - ДВ, бр. 13 от 2011 г., в сила от 1.01.2011 г.);
43. циркови артисти: акробати, гимнастици, балансьори и еквилибристи;
44. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2001 г.) оркестранти на духови инструменти.

Раздел III

Трета категория труд

Чл. 3. От трета категория при пенсиониране е трудът на невключените в чл. 1 и 2 работници, специалисти и служители.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 114 от 1999 г.)

§ 1. (Предишен § единствен, изм. - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) Наредбата влиза в сила от 1 януари 2000 г.

§ 2. (Нов - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) Наредбата се приема на основание чл. 104, ал. 1 от Кодекса за задължително обществено осигуряване.

§ 3. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2000 г.) Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на труда и социалната политика и на управителя на Националния осигурителен институт.

§ 4. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2000 г.) Управителят на Националния осигурителен институт издава инструкция по прилагането на [наредбата](#).